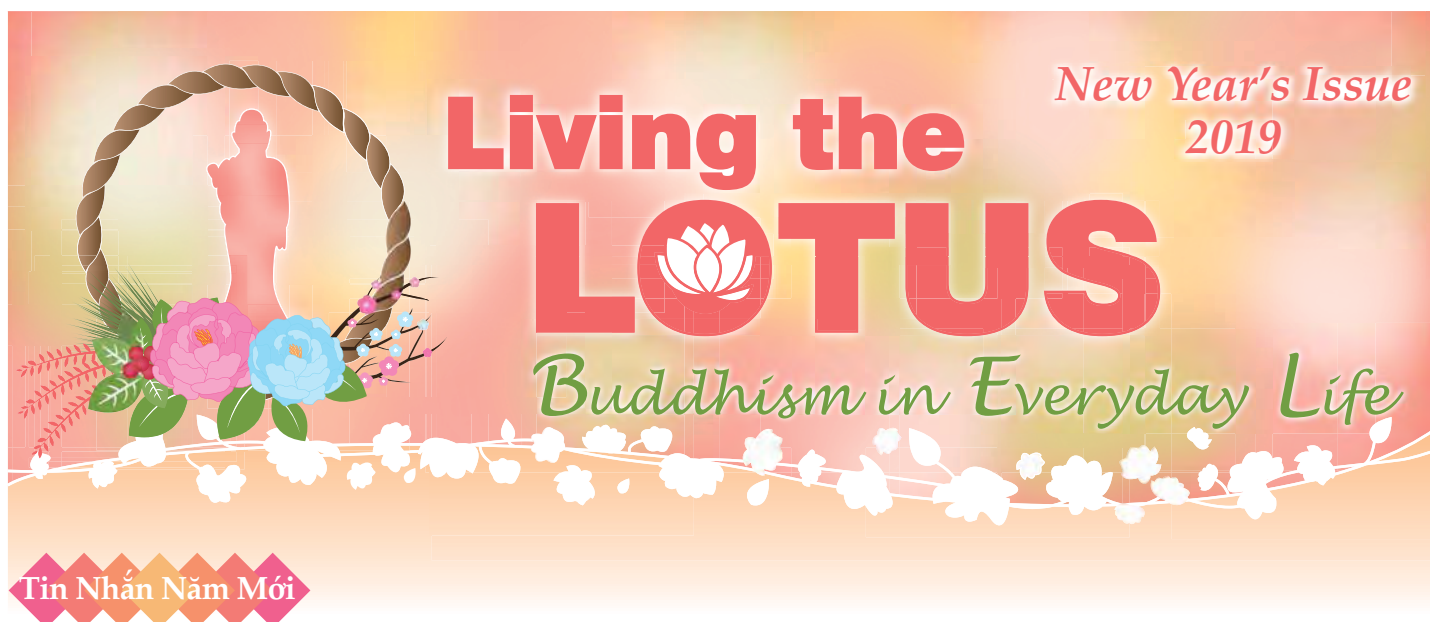

Hãy làm cho bản thân tiến hóa

Nichiko Niwano
Chủ tịch Hội Risho Kosei-kai

Việc “trồng người” là bài toán tối quan trọng trong việc xây dựng xã hội,
xây dựng đất nước có định hình được tương lai

Xin chúc mừng năm mới.

Năm ngoái là năm ngoái có cột mốc lớn lao là lễ kỷ niệm tám mươi năm sáng lập giáo đoàn. Từ năm nay thì tôi mong muốn sẽ được cho tinh tấn hơn nữa một lòng với mọi người hướng tới một trăm năm sáng lập cuối cùng cũng đã sắp tới.

Chứa đựng ý nghĩa đó, tôi xin nêu ra "Phương châm cho năm 2019" như sau đây.

Tự nhiên thiên địa đang không ngừng sáng tạo, biến đổi mà không dừng lại dù chỉ một thoáng chốc. Việc chúng ta cũng nỗ lực phấn đấu với cảm xúc mới mẻ mỗi ngày cho dù là đối với bất cứ việc gì mà không hề đình đốn, như đạo lý của trời đất, là rất quan trọng.

Năm nay, hội chúng ta đã đón lễ kỷ niệm tám mươi một năm sáng lập. Nền tảng của lịch sử kéo dài tới ngày hôm nay đó là thứ được xây dựng nhờ sự tận lực không tiếc thời gian ăn ngủ của các vị cán bộ tiền bối và các bạn tín hữu mà trước tiên là Đức Khai Tổ, Đức Phó Tổ.

Tôi mong rằng chúng ta từ nay về sau mỗi người có ý chí vững vàng để tiến hành những bước đi mang

tính sáng tạo để báo đáp ơn của những vị đó hướng đến một trăm năm sáng lập giáo đoàn.

Đây là nội dung gần như là tương tự với năm ngoái và việc này là việc luôn luôn nên coi trọng với tư cách là hội viên hội chúng ta.

Trong phương châm cho năm nay có từ ngữ là “những bước đi mang tính sáng tạo”. Điều này không chỉ đơn giản có ý nghĩa là “sáng tạo ra thứ mới”.

Phật giáo coi trọng những giá trị mang tính phổ quát vượt qua những cách nhìn chằng hạn như thắng - thua, thành công - thất bại, mới - cũ. Nghĩa là, việc thực sự mang tới sức mạnh cho hoạt động của con người thì thời đại nào cũng là tâm hồn tươi sáng, tâm hồn tử tế, tâm hồn ấm áp. Tôi nghĩ rằng việc mỗi người không hề tiếc những điều đó tại gia đình, trường học, nơi làm việc, khu vực, ngoài ra là thế giới, và bắt đầu bước một bước ra khỏi bản thân từ trước tới nay để thể hiện là “những bước đi mang tính sáng tạo” theo ý nghĩa thật sự.

Chúng ta hãy phát huy cá tính của mỗi người mà không quên những điều căn bản như thế để kết nối vào những sự thực hành thân cận.

Dịp lễ kỷ niệm tám mươi năm sáng lập giáo đoàn, tôi đã có tâm nhìn về một trăm năm rồi sẽ tới mà thưa rằng “Việc từ nay dốc hết sức vào mệnh đề căn bản là đào tạo nhân tài —— trồng người —— là nhiệm vụ

quan trọng của chúng ta”.

Từ ngữ “trồng người” có trong thư tịch của Trung Quốc thời cổ đại.

Trước đây, trong phần “Ghi kèm” cũng có một câu là “Nếu là kế hoạch một năm thì nên trồng lương thực. Nếu là kế hoạch mười năm thì nên trồng cây. Nếu là kế hoạch cả đời thì không gì sánh bằng với trồng (đào tạo) người” mà tôi đã giới thiệu. Ngày xưa thì từ việc người ta đọc “trồng” là “trồng cây” mà nói là “tỉ dụ ba cây”.

Việc đào tạo con người là “kế hoạch suốt đời” —— chủ đề mà con người phải nỗ lực cố gắng trong suốt cuộc đời, và là bài toán tối quan trọng trong việc xây dựng xã hội, xây dựng đất nước có định hình được tương lai.

Ngoài ra, việc đào tạo con người thì có thể ví với việc trồng từng cây một lên mặt đất. Nếu mà cái cây đã bén rễ thật sự thì cho dù người trồng không còn ở đó nữa thì cây đó vẫn sẽ không ngừng sinh trưởng. Theo cách đó, chúng ta diễn tả bằng từ ngữ “trồng người” tầm quan trọng của việc đào tạo ra con người tự lập và sống một cách sống động.

Gia đình là nơi căn bản để hình thành nhân cách.

Thái độ sống của cha mẹ gây ảnh hưởng mang tính quyết định tới con cái

Và, trong quá trình đào tạo con người trong hiện thực, việc phải đặc biệt coi trọng được người ta cho là sự can dự từ thời thơ ấu và niên thiếu, nghĩa là giáo dục trong gia đình.

Nghe nói là não của con người cho tới khoảng 3 tuổi thì đã phát triển tới khoảng 80% của người lớn và cho tới khi 5, 6 tuổi thì khuôn tính cách đã được định hình. Năng lực ghi nhớ, năng lực chú ý được cho là khoảng 12, 13 tuổi là tràn trề nhất và hầu như là 16, 17 tuổi thì con người được hoàn thiện.

Gia đình là nơi căn bản để hình thành nhân cách. Nếu áp dụng vào hội viên hội chúng ta thì thái độ sống mà cha mẹ thông qua việc cúng dường sáng tối hay sự chào hỏi đối với bàn thờ thần phật để đi tới bản tôn và hiến dâng lòng biết ơn sẽ gây ảnh hưởng mang tính quyết định tới con cái. Ngoài ra, nếu con cái được bao bọc trong tâm hồn tươi sáng, tử tế, ấm áp của cha mẹ thì chắc hẳn là tự nhiên mà tính người được nuôi dưỡng.

Ngược lại, người ta cho rằng những đứa trẻ lúc

thường ngày nghe và nhìn thấy lời nói và hành động không có tâm của cha mẹ thì sẽ tự nhiên bắt chước và kế thừa những điều đó. Ngoài ra, cho dù định dùng vũ lực ép buộc con cái làm theo đúng ý mình nhưng lúc đó thì nhìn có vẻ như là đã tuân theo nhưng lòng chống đối mạnh dần lên và tâm hồn chỉ toàn trở nên xa cách.

Cho dù có dựng một cái gậy cong lên mặt đất rồi định làm cho bóng của nó thẳng nhưng chắc chắn là không sửa lại được. Chỉ cần dựng gậy cho thẳng thì tự nhiên cái bóng sẽ thẳng, đây mới là đạo lý.

Lời nói và hành động của con mình sẽ phản chiếu ra từ thái độ sống của cha mẹ lúc thường ngày giống như là một cái gương. Các vấn đề của thanh thiếu

niên trong xã hội cũng lại được cho là phản ánh những mâu thuẫn trong thế giới của người lớn.

Điều quan trọng là việc trước tiên bản thân cha mẹ, những người lớn bắt đầu thực hiện những việc mà mình mong đợi ở con cái.

Trong sách của thầy Masahiro Yasuoka, người được công nhận là chuyên gia về triết học chính trị hay tư tưởng phương đông có câu nói như thế này.

“Cha muốn được là đối tượng tôn kính của con cái. Mẹ muốn là bầu không khí thương yêu của con cái. Bởi vì, gia đình là nơi gieo mạ của con cái”

Có lẽ là chúng ta nên lưu tâm việc nếu nơi gieo mạ để gây mạ không được chuẩn bị đầy đủ thì không thể nào mà mong chờ những việc như thu hoạch vào mùa thu được.

Bước đi trên con đường bồ tát là lối sống của con người mà Đức Phật mong muốn nhất

Suy nghĩ dựa trên những việc như thế này, tôi cho tới lúc này đã hết lần này tới lần khác truyền tải tới quý vị rằng “Chúng ta hãy có tấm lòng yêu thương đồng cảm với người khác của Đức Phật và Đức Khai Tổ - Đức Phó Tổ, tấm lòng vốn có của con người (tươi sáng - tử tế - ấm áp) để bước đi trên con đường bồ tát (cõi người)”.

Việc bước đi trên con đường bồ tát này là lối sống của con người mà Đức Phật mong muốn nhất thông qua kinh Pháp Hoa.

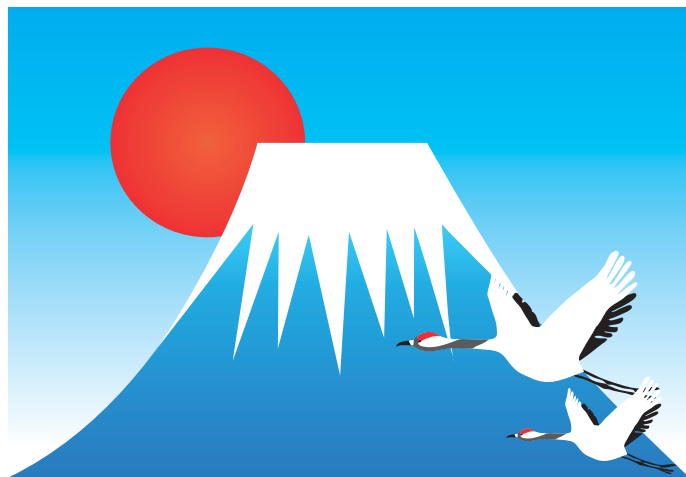
Bồ tát có nghĩa là chỉ những người tin tưởng và hiểu rõ những lời dạy của phật, đã hạ quyết tâm để tinh tấn hướng tới cảnh giới của phật. Nếu nói cách khác thì bồ tát là để chỉ những người phấn đấu lấy tấm lòng của phật làm tấm lòng của bản thân. Và, động lực của lối sống bồ tát đã được chỉ dạy là lòng từ bi.

Để mỗi người từ nay hướng tới việc trở thành bồ tát thì quan trọng hơn hết là không thể thiếu được việc “học tập phật pháp” mà tôi phải thừa là cách của Đức Phật chứ không phải cách của bản thân.

Chữ “tập (習)” trong “học tập” thì viết “bạch (白, trắng)” ở bên dưới “vũ (羽, lông chim)”. “Vũ” là lông chim, “bạch” là chữ tượng hình chỉ thân chim, diễn tả

dáng vẻ tập luyện sao cho vào khoảng khi chim non trưởng thành và rời khỏi tổ thì sẽ bắt chước cha mẹ mà dang rộng cánh để vỗ cánh bay hết lần này tới lần khác và bay đi được.

Giống như những chú chim non hướng tới việc rời khỏi tổ, hàng ngày chúng ta lĩnh hội một cách đúng đắn những lời dạy của phật và chiếu rọi những lời dạy đó vào sinh hoạt thường ngày của bản thân để suy nghĩ, và không ngừng lặp lại nhiều lần việc này — thông qua điều đó, dần dà chúng ta sẽ tiến gần tới tấm lòng của phật.

Người dõi theo và hỗ trợ những bước đi hàng ngày như thế cho chúng ta không phải là ai khác hơn là tăng đoàn. Việc nhờ có những người bạn cùng đức tin mà chúng ta được khích lệ, có thể yên tâm mà tu hành trong khi vừa được chỉ dạy thật sự là việc cảm thấy vững tâm và đáng biết ơn.

Chỉ có điều, trong số những vị mới bắt đầu, có thể là cũng có người chùn bước với suy nghĩ là “Mình đâu phải người vô cùng tuyệt vời như thế nên chẳng có vẻ gì là sẽ có thể trở thành bồ tát”.

Tất nhiên, con người thì ai cũng có sẵn những nỗi phiền não ví dụ như lòng tham, sự giận dữ, sự ngu ngốc. Và thông thường chúng ta rất hay nhìn nhận như là phiền não là điều xấu và không được phép có. Tuy nhiên thật ra là chính vì có nỗi phiền muộn, nỗi khổ sở sinh ra do phiền não nên tâm hồn muốn tìm kiếm sự tỉnh thức (sự giác ngộ) rằng mình muốn làm thế nào đó giải quyết chúng sẽ trôi chảy.

Nghĩa là, việc nhận ra, làm cho nhận ra việc nỗi phiền não và sự giác ngộ là một, là một điểm vô cùng quan trọng.

Ngoài ra, đồng thời, chúng ta được dạy rằng con người ai cũng mang sẵn tâm lòng từ bi giống với Đức Phật.

Khi lắng nghe và đưa ra lời khuyên cho người đang khổ tâm rồi đối phương được cứu rồi thì có khi chúng ta cảm thấy niềm vui lớn lao hơn cả việc của bản thân. Mỗi khi chúng ta nhặt rác hay đáp lại kêu gọi quyên góp, hay nhường ghế trên tàu xe mà không ai biết thì chúng ta cảm thấy vui phơi phới trong lòng không thể nói nên lời. Chính vì điều đó, đây là bằng chứng chúng ta có sẵn tâm hồn từ bi giống như Đức Phật.

Chúng ta thường muốn tin vào tiềm năng có sẵn trong mỗi người và thực hiện một cách vững chắc từng bước một những bước đi để tự mình từ nay sống như là bồ tát, hơn nữa là những bước đi để từ nay nuôi dưỡng thêm nhiều bồ tát hơn từng người từng người một.

Mà tháng 5 năm nay, cùng với việc kế thừa ngôi thiên hoàng, thời đại “Heisei” sẽ kết thúc. Niên hiệu “Heisei” (平成, bình thành) có cùng nguồn gốc với

câu nói cổ điển của Trung Quốc là “nội bình ngoại thành”. Câu này có ý nghĩa rộng là dù là đất nước hay con người nếu phía trong, mặt trong mà hòa bình, yên ổn thì điều đó sẽ thể hiện ra thành hình dáng ở thế giới bên ngoài.

Chúng ta, những người sống trong thời đại “Heisei”, thì việc đứng một cách vững chắc trên tinh thần đã được chứa đựng trong niên hiệu như thế để phát huy vào cuộc sống hàng ngày là điều cốt lõi.

Các vấn đề trong thế giới hiện thực của con người mà nghĩ là có ai đó sẽ tới cứu rồi và chờ đợi người đó thì vấn đề sẽ không được giải quyết. Chúng ta đã được chỉ dạy rằng chỉ nhờ vào hành động của những người vô danh đang sống hết sức mình trong lúc vẫn phiền muộn, khổ sở trong thế giới hiện thực, giống như Đức Phật đã giao phó việc truyền bá rộng rãi kinh Pháp Hoa cho các bồ tát đang sống trên Trái Đất, thì vấn đề mới được giải quyết.

Vì thế, nhất định không bao giờ tự hạ thấp bản thân mà tin tưởng và hiểu được những lời dạy của Đức Phật để bước đi trên con đường bồ tát với tâm lòng từ bi — đó là mục tiêu của việc tinh tấn của chúng ta và là chủ đề xuyên suốt của kinh Pháp Hoa.

Tôi mong ước khắc sâu việc này trong tâm hồn và năm nay cũng bắt tay cùng với quý vị tiến lên về phía trước.

(Báo Kosei, số ngày 6 tháng 1 năm 2019)

